

Til styret i raseklubben

Oslo, 24. september 2012

Vedrørende rasespesifikke avlsstrategier (RAS)

NKK har det overordnede ansvaret for hundeavl og hunderaser i Norge, men forvaltningen av den enkelte rase er delegert til de respektive medlemsklubbene. Raseklubbene får nå i oppgave å utarbeide en rasespesifikk avlsstrategi (RAS) som skal bidra til tydelige definisjoner av målene raseklubben har for rasen, og skal være et verktøy for å sikre sunn hundeavl også i fremtiden. NKKs Avlsstrategi og Etsiske grunnregler for avl og oppdrett er fundamentet RAS skal bygges på. Hensikten er ikke å innføre en rekke avlsrestriksjoner sentralt i NKK, men å lage en strategi for å nå NKKs målsetning: Funksjonelt friske hunder med rasetypisk konstruksjon og mentalitet, som kan leve et langt og lykkelig liv til glede for seg selv, sine eiere og samfunnet.

Innhold

RAS skal beskrive rasens historiske bakgrunn og utvikling, dagens situasjon, kortsiktige og langsiktige mål, samt beskrive en strategi for å nå målene. Sentrale områder er rasens populasjon, helse, mentalitet og bruksegenskaper, atferd og eksteriør. Det er viktig å prioritere de områdene det skal fokuseres på, og videre lage en plan for hvordan klubben vil sikre at avlsstrategien følges opp og brukes aktivt.

De overordnede og langsiktige målene skal være gjennomarbeidet og bør ikke endres i noen særlig grad. Etter en viss tid skal klubben se på de kortsiktige målene, og vurdere hvorvidt strategien har gitt de resultatene man ønsker. Ut i fra dette bør man så lage nye kortsiktige mål og eventuelt endre på strategien hvis den ikke har fungert. Avlsstrategien skal i så måte være et dynamisk dokument som stadig er i endring med tanke på kortsiktige mål og strategier, mens de overordnede og langsiktige målene ikke bør endres nevneverdig over tid. Det er derfor veldig viktig å bruke god tid på utarbeidelse av de overordnede målene for rasen, så dette er noe alle kan enes om å jobbe mot.

Ansvarsfordeling

Det er styret i raseklubben som får i oppdrag å utarbeide RAS og som er ansvarlig for at dette blir gjort. Videre er styret ansvarlig for en årlig evaluering og en revidering hvert 5. år. Styret er ansvarlig for at RAS og de årlige evalueringene både blir lagret og gjort tilgjengelige for klubbens medlemmer på klubbens nettside, i medlemsblader ol. Det anbefales at styret oppnevner en arbeidsgruppe med den kompetansen som sees nødvendig for arbeidet med RAS, eller at oppgaven delegeres til et velfungerende avlsråd. RAS skal godkjennes av styret før det sendes NKK for endelig godkjenning.

Det er altså raseklubben selv som skal utarbeide RAS og som skal innhente nødvendig informasjon og bakgrunnsinformasjon. Det er klubben som er ansvarlig for at innholdet er korrekt. NKK skal se at dokumentet inneholder det det skal, og at det ikke er store åpenbare feil og/eller mangler. Hvis det oppstår problemer eller man støter på utfordringer underveis er NKKs avlskonsulent behjelpelig, og tilgjengelig for møter med raseklubbene, fortrinnsvis på dagtid på Bryn. RAS vil også være et av temaene på avlsråds kurset som arrangeres i januar 2013.

Forankring/inkludering

Målet med RAS er at det skal være et levende dokument som oppdrettere har nytte av og kan bruke aktivt i avlsarbeidet. Det er derfor sentralt at alle enes om innholdet og at det er et dokument alle kan stå inne for; jo flere som er engasjert i arbeidet med RAS desto bedre er det. Muligheten til å påvirke er viktig, og det er derfor viktig med en god dialog med oppdretterne. Det oppfordres til å arrangere møter og konferanser hvor oppdrettere kan møtes for å jobbe med RAS og for å diskutere sentrale temaer, noe de har hatt stor suksess med i Sverige.

Evaluering

Styret i raseklubben er ansvarlig for at RAS evalueres årlig. Evalueringen trenger ikke å være omfattende, men RAS og arbeidet med RAS skal adresseres. Aktuelle temaer kan være hvordan utviklingen i rasen er i henhold til beskrevne mål; nærmer man seg målene, har man oppnådd dem eller går utviklingen i en annen retning? Har strategier for å nå målene blitt fulgt, og i hvilken utstrekning? Hvis det er mulig diskuteres resultater og reflekteres over hvorvidt målene og strategiene er hensiktsmessige. Har situasjonen i rasen endret seg etter at RAS ble skrevet, eventuelt hvordan? For eksempel har det dukket opp nye helseproblemer eller har rasen blitt inkludert i de rasespesifikke dommeranvisningene? Evalueringen skal være skriftlig, og det oppfordres til å sende en kopi av evalueringen til NKKs avlskonsulent.

Revidering

RAS er gyldig i 5 år, og styret i klubben er ansvarlig for at RAS revideres og sendes inn for godkjenning hvert 5. år. Arbeidet bør påbegynnes i god tid før gyldigheten utløper. De overordnede og langsiktige målene skal være gjennomarbeidet og bør ikke endres i noen særlig grad. Den reviderte utgaven skal sendes NKK for godkjenning, også dersom endringene er små. Hvis man ønsker å gjøre endringer i løpet av pågående gyldighetsperiode, må dette begrunnes i ny informasjon eller på bakgrunn av de evalueringene som er gjort. Dette må eventuelt vedtas av styret i klubben og sendes NKK for godkjenning, vedlagt en begrunnelse for endring.

Tidsperspektiv

Når RAS er godkjent av styret i klubben skal det sendes NKK elektronisk for endelig godkjenning. Første versjon av RAS skal sendes inn til NKK av styret i raseklubben innen 01.01.2014. Disse blir behandlet hos NKK fortløpende, men tiden det tar for endelig godkjenning vil variere avhengig av pågang. Vi vil oppfordre til å begynne arbeidet med RAS snarest mulig, fordi det er viktig at det er et godt gjennomarbeidet dokument og at flest mulig er delaktige i innholdet.

Vi håper og tror at arbeidet med RAS vil være nyttig og inspirerende, og at vi kan skape et godt grunnlag for å jobbe videre med et sunt avlsarbeid i hunderasene våre. Vi er overbevist om at det er mange som har mye å bidra med, og vi gleder oss til å følge prosessene, bidra underveis og se resultatene. Lykke til!

Med vennlig hilsen
NORSK KENNEL KLUB

Kristin Hammer Aukrust
Veterinær/avlskonsulent

E-post: kristin.aukrust@nkk.no